

Inwestuję Odpowiedzialnie

Scenariusz zajęć

**„Kto zyskuje na kryzysie?
Inwestowanie w trudnych
czasach”**

SCENARIUSZ – SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

Temat:

„Kto zyskuje na kryzysie? Inwestowanie w trudnych czasach”

Informacje wstępne

Czas przeznaczony na realizację scenariusza: 60 minut

Grupa docelowa: uczniowie klas szkół ponadpodstawowych

Przedmiot nauczania: **Biznes i Zarządzanie**

Cel główny lekcji

uczeń rozumie, jak różne branże reagują na kryzysy gospodarcze oraz dlaczego inwestorzy mogą w takich okresach zarówno zyskać, jak i stracić.

Cele szczegółowe lekcji

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: gospodarka, aktywność gospodarcza, produkcja, zatrudnienie, inwestycje, nastroje konsumentów;
- rozumie, czym są giełda i akcja;
- wyjaśnia pojęcia: cykl koniunkturalny, recesja, ożywienie, hossa, bessa i kryzys;
- dostrzega zależność między fazą cyklu koniunkturalnego a sytuacją na giełdzie;
- analizuje wpływ kryzysu na różne branże;
- wskazuje branże, które mogą zyskać lub stracić w czasie kryzysu;
- wyjaśnia, czym jest dywersyfikacja i dlaczego może ograniczać ryzyko;
- podejmuje decyzje inwestycyjne w oparciu o dane i scenariusz problemowy.

Metody pracy:

prezentacja multimedialna, pogadanka kierowana, analiza przypadku, praca w grupach, quiz

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie do lekcji

Nauczyciel pyta:

- “Z czym kojarzy się kryzys gospodarczy?” oraz „Czy w kryzysie wszyscy tracą?”.

Zapisuje na tablicy skojarzenia uczniów.

2. Miniwykład: gospodarka i cykl koniunkturalny

Nauczyciel wyjaśnia, czym jest gospodarka, jakie podmioty w niej działają oraz czym są produkcja, zatrudnienie, inwestycje i nastroje konsumentów. Następnie omawia fazy cyklu: rozwój, szczyt, spowolnienie/recesja, kryzys i ożywienie.

3. Giełda, akcje, hossa i bessa

Nauczyciel przypomina pojęcia giełdy i akcji. Wyjaśnia, że hossa oznacza dłuższy wzrost cen akcji, a bessa – dłuższy spadek cen akcji. Podkreśla zależność między nastrojami w gospodarce a cenami akcji.

4. Analiza przykładu: wojna w Ukrainie

Klasa omawia, jak kryzys mógł wpłynąć na branżę zbrojeniową, spółki ukraińskie notowane na GPW oraz firmy z sektora OZE.

5. Praca w grupach: pandemia jako scenariusz kryzysowy

Uczniowie pracują w grupach 3–4 osobowych z kartą pracy. Wskazują branże, które mogą zyskać i stracić, oraz oceniają rolę dywersyfikacji.

6. Prezentacja wyników

Chętne grupy prezentują najważniejsze wnioski. Nauczyciel nagradza trafne argumenty i dopowiada brakujące elementy.

7. Uczniowie odpowiadają na pytania quizowe. Nauczyciel zamyka lekcję hasłem: „Kryzys nie działa na wszystkich tak samo”.

MATERIAŁ POMOCNICZY DLA NAUCZYCIELA – POJĘCIA DO WYJAŚNIENIA

Pojęcie	Wyjaśnienie dla uczniów
Gospodarka	całość działań ludzi, firm, państwa i instytucji związanych z produkcją, sprzedażą, kupowaniem, oszczędzaniem, inwestowaniem i świadczeniem usług.
Podmioty gospodarki	gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, państwo, banki i inne instytucje finansowe oraz zagranica.
Aktywność gospodarcza	wszystkie działania, które służą wytwarzaniu dóbr i usług oraz zaspokajaniu potrzeb ludzi, np. praca, produkcja, handel, inwestycje.
Produkcja	wytwarzanie dóbr lub usług, np. produkcja żywności, komputerów, energii albo usług transportowych.
Zatrudnienie	liczba osób pracujących w gospodarce. W kryzysie zatrudnienie może spadać, bo firmy ograniczają działalność.
Inwestycje	wydatki ponoszone dziś z myślą o przyszłych korzyściach, np. zakup maszyn, budowa fabryki albo zakup akcji.
Nastroje konsumentów	poziom optymizmu lub obaw ludzi dotyczących przyszłości. Gdy konsumenci boją się kryzysu, często ograniczają zakupy.
Giełda	rynek, na którym kupuje się i sprzedaje papiery wartościowe, np. akcje spółek.
Akcja	papier wartościowy oznaczający udział w spółce. Kupując akcję, inwestor staje się współwłaścicielem małej części firmy.
Dywersyfikacja	dzielenie pieniędzy między różne inwestycje, firmy lub branże, aby nie uzależniać wyniku od jednego źródła ryzyka.

TREŚĆ DO OMÓWIENIA PODCZAS LEKCJI

• Cykl koniunkturalny w prostych słowach

Gospodarka nie rośnie zawsze w tym samym tempie. Są okresy lepsze, kiedy firmy więcej produkują, zatrudnienie rośnie, a konsumenci chętniej wydają pieniądze. Są też okresy trudniejsze, kiedy produkcja spada, firmy ograniczają inwestycje, a ludzie ostrożniej wydają pieniądze.

Cykl koniunkturalny to powtarzające się fazy wzrostu i spadku aktywności gospodarczej. Dla inwestorów ważne jest to, że różne branże mogą inaczej reagować na te same wydarzenia.

• Hossa i bessa

- Hossa – dłuższy okres wzrostu cen akcji i dobrych nastrojów na rynku.
- Bessa – dłuższy okres spadku cen akcji i słabszych nastrojów na rynku.
- W czasie kryzysu inwestorzy często reagują emocjonalnie: sprzedają akcje, bo boją się dalszych strat. To może pogłębiać spadki.

• Przykład: wojna w Ukrainie

Branża zbrojeniowa: Wzrost wydatków na obronność i większe zainteresowanie sprzętem wojskowym mogły zwiększyć zainteresowanie inwestorów spółkami z tego sektora.

Spółki ukraińskie prowadzące działalność w Ukrainie: Mogły znaleźć się pod presją z powodu zagrożenia infrastruktury, problemów z transportem, energią i bezpieczeństwem pracowników.

Odnawialne źródła energii: Ograniczanie zależności od surowców energetycznych z Rosji mogło zwiększyć zainteresowanie firmami związanymi z fotowoltaiką, energetyką wiatrową i efektywnością energetyczną.